

Улюблені у Господі Преосвященні архіпастирі,
всечесні пресвітери і диякони, боголюбні іноки та інокіні,
дорогі браття й сестри!

Сьогодні наші храми наповнені людьми, які прийшли прославити Новонародженого Богонемовля — Христа Спасителя, і Його Пречисту Матір — Діву Марію.

Різдво Христове — центральна подія усієї людської історії. Людина завжди шукала Бога: але у всій повноті Бог Сам відкрив Себе людству лише у втіленні Свого Єдинородного Сина. З пришествям Сина Божого — і Сина людського — світ пізнав, що Бог є Любов, а не лише Вища Сила, Бог є милість — а не лише Винагородник, Бог є джерело життя й радості — а не лише Грізний Суддя, Бог є Свята Трійця, внутрішнім законом життя Якого також є любов, — а зовсім не самотній Владика світу.

І сьогодні ми святкуємо подію, яка докорінно змінила увесь хід людської історії. Бог входить у самі надра людського життя, стає одним з нас, бере на Себе весь тягар наших гріхів, людських немощів та слабкостей — приносить їх на Голгофу, щоб звільнити людей від нестерпного тягара. Бог віднині — не десь там, у неприступних небесах, а тут, з нами, посеред нас. Кожного разу під час звершення Божественної літургії промовляються слова: «Христос посеред нас!» — і у відповідь: «І є, і буде!» Це — яскраве свідчення про присутність серед Своїх вірних Самого Бога, Який воплотився, — Христа Спасителя. Регулярно причащаючись Його Святих Тіла і Крові, докладуючи зусиль для виконання Його заповідей, ми входимо в реальне спілкування з Ним, з нашим Спасителем, і отримуємо прощення гріхів.

Віруючі у Христа й вірні Йому учні покликані бути свідками явленого у Христі Царства Божого ще під час земного життя. На нас покладено велику честь — діяти в цьому світі так, як діяв би наш Учитель і Бог, зміцнюватися силою Христовою і бути непохитними у спротиві гріху та злу, не слабшати у ревному творенні добрих справ,

не втрачати мужності у щоденних зусиллях з перетворення нашого гріховного єства на нову, благодатну людину.

Христом Спасителем встановлено непорушний, абсолютний критерій щирості ставлення до Бога — це наш ближній. Беручи на себе чужі немочі, розділяючи біль і скорботи, співчуваючи нещасним і знедоленим, ми виконуємо закон Христовий (Гал. 6:2) і уподібнюємось до Спасителя, Який узяв немочі наші й поніс хвороби наші (Іс. 53:4).

І не можна в цей радісний і світосяйний день Христового Різдва, коли все створіння зачудовано припадає до ясел Богонемовляти, забувати про інших. Та велика благодать, яку ми сьогодні отримуємо в наших храмах, має щедро вилитися на тих, хто все ще перебуває поза межами Церкви і живе за стихіями світу цього, а не за Христом (Кол. 2:8). Але якщо ми з вами не підемо назустріч — ця Добра Звістка може й не дійти до них; якщо ми з вами не відкриємо свої серця, щоб поділитися радістю, яка переповнює нас, — вона може ніколи не торкнутися тих, хто її не має, але хто готовий її прийняти.

Втіленням Сина Божого людську природу піднесено на небувалу висоту. Кожний з нас не тільки створений «за образом і подобою Божою», але через Христа тепер ще й усиновлений Богові: *ми вже не чужі і не чужинці, але співгромадяни святим і свої Богу* (Єф. 2:19). Про цю близькість і завзяття до Бога йдеться й у молитві Господній, в якій ми звертаємося до Творця як до рідного Отця Небесного.

Будь-яке людське життя безцінне: адже за нього заплачено Втіленням, Життям, Смертю й Воскресінням Єдинородного Сина Божого. Все це ще сильніше спонукає нас із особливою пошаною та уважністю ставитися до кожної людини, незалежно від того, наскільки вона відрізняється від нас. За думкою святителя Московського Філарета (Дроздова), «любов є живою і дієвою участю в доброжитку іншого». До цієї дієвої любові й хочеться насамперед закликати всіх у ці радісні дні Різдва Христового: бути, за словом апостола Павла, братолюбними один до одного, шанобливістю

випереджати один одного, у старанності не лінуватися, духом полум'яніти, Господу служити! (Рим. 12:10–11, Євр. 13:16).

Сердечно вітаю вас з великим святом Різдва Христового! Бог любові й миру (2 Кор. 13:11) нехай дарує народові нашому і кожному з нас мир і добробут у Новому році.

Патріарх Московський і всієї Русі

Різдво Христове

2013/2014 р.

м. Москва